

MELAND KOMMUNE

SAKSPAPIR

Styre, komite, utval	Møtedato	Sbh.	Saknr
Utval for levekår	05.06.2012	BBK	048/12

Avgjerd av: Saksbeh.: Bente Bing Kleiva	Ansv. SFF	Arkiv: N-233	Arkivsaknr 12/713
--	---------------------	------------------------	-----------------------------

HØYRING - ENDRINGAR I LOV OM FOLKEBIBLIOTEK

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsendar/Mottakar	Tittel
1	I	08.03.2012	Det kongelige kulturdepartement	HØRING ENDRINGER I LOV OM FOLKEBIBLIOTEK

Saksutgreiing:

Forslaga til endring i lov om folkebibliotek som no ligg føre, er ei oppfølging av St. meld.nr.23 (2008-2009) Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid (bibliotekmeldinga) som vart lagd fram 2009. Forslaga som er fremja er gjort for å fjerne alle vedtak som er av frivillig karakter samt gjere lovtekniske endringar.

Følgjande punkt er behandla i notatet:

- Harmonisering av lovvedtak for folkebibliotek og universitets- og høgskule bibliotek (UH-bibliotek)
- Justering av formålsparagrafen
- Organisering og drift av bibliotektenester
- Kompetansekravet i folkebibliotekloven §5
- Fylkesbibliotek – folkebibliotekloven kap III
- Lovtekniske endringar

Høyringsnotatet er her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/hoeringer/hoeringsdok/2012/horing---endringer-i-lov-om-folkebibliot/horingsnotat.html?id=675017>

Harmonisering av lovvedtak for folkebibliotek og UH-bibliotek

Lånesamarbeidet er ryggraden i eit velfungerande biblioteknettverk. Gjeldande lov heimlar eit samarbeidande biblioteknettverk, men dette gjeld berre folkebibliotek. Lånesamarbeidet mellom folkebibliotek og universitets- og høgskulebibliotek er tufta på rettleiande

retningslinjer og dette samarbeidet fungerer godt. Departementet meiner at det ikkje er grunn til å regulere dette samarbeidet i lov.

Justering i formålsparagrafen:

Formålsparagrafen har stått uendra sidan 1985, den inneheldt dei viktigaste elementa for å sikre alle fri tilgang til informasjon, kunnskap og kultur. I bibliotekmeldinga (St.meld.nr.23) vart det fremja forslag om å justere formålsparagrafen for å tydeleggjere biblioteket si rolle som møtestad og aktiv formidlar. Det var og framheva at brukarperspektivet må vere sentralt i utviklinga av dei digitale tenestene til biblioteket.

Departementet meiner at formålsparagrafen må justerast, slik at den og reflekterer bibliotekas formidlingsansvar og møteplassfunksjon. Vedtaket bør vere teknologinøytralt for å gjere det klart at informasjon og kultur i alle format skal vere del av bibliotektenestene.

Organisering og drift av bibliotektenester:

Departementet slår fast at alle kommunar skal ha eit folkebibliotek. Dei meiner og det er viktig at lova sikrar at kommunen er fri til å organisere bibliotektenestene sine på den mest hensiktsmessige måten. Vedtaka som gjeld legg allereie til rette for alternative samarbeidsformer.

Kommunen bør stå fritt til å vedta eige reglement for eigen bibliotekdrift innanfor folkebiblioteklova sine rammer, di for vert det gjort framlegg om å fjerne setninga : *veiledende retningslinjer som departementet gir for bibliotekdrift* i §4, siste ledd

Kompetansekravet i folkebibliotekloven

Departementet skriv i høyringsnotatet at: *Behovet for kompetente biblioteksjefer har vært og er fortsatt vurdert som meget viktig. Biblioteksjefens oppgave er å legge til rette for en mest mulig samordnet og helhetlig bibliotekteneste. Kravet til fagutdanning skal også bidra til effektiv ressursutnytting og sikre lokale basisfunksjoner i et nasjonalt nettverk.*

I bibliotekmeldinga (St.meld. nr.23) er det understreka at god bibliotekfagleg kompetanse er eit berande element i utviklinga av gode bibliotektenester. Ut i frå denne vurderinga har departementet utforma to alternativ:

Alternativ 1. Behalde kompetansekravet i folkebibliotekloven, men fjerne dispensasjon der kommunen ikkje får kvalifisert fagutdanna søkjar.

Alternativ 2: Fjerne kompetansekravet i lova, fastsetje funksjonskrav i forskrifta.

Departementet meiner moglegheita for å utvikle biblioteket som kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena vert styrkja gjennom god bibliotekkompetanse på leiarnivå i kommunen. Dei går difor inn for alternativ 1. og at den generelle dispensasjonsordninga vert fjerna.

Fylkesbibliotek

Folkebiblioteka har god nytte av fylkesbiblioteket som rådgjever og for å kunne delta i ulike utviklings og kompetansetiltak. Departementet meiner det regionale leddet er viktig for å få til ei god forankring av den statlege bibliotekpolitikken. Vidare vert det understreka at:

Dersom fylkeskommunen skal kunne yte god, relevant veiledning både til kommunen som bibliotekteier og til folkebibliotek og skolebibliotek, er det viktig at fylkeskommunen har bibliotekfaglig kompetanse på ledernivå.

Fylkesbiblioteka bør ha ei sentral rolle når det gjeld å byggje opp nettverk og kompetanse-

Lovtekniske endringar:

Departementet har nokre tekniske endringar som dei ønskjer å gjennomføre slik som bibliotektenester for pasientbibliotek, reglement for folkebibliotek, samarbeid med skular og særlege statstilskott.

Vurdering:

Det er positivt at departementet følgjer opp St.meld. nr. 23 Bibliotekmeldinga med desse framlegga. Det er følgjande å seie om dei ulike punkta:

Harmonisering av lovvedtak for folkebibliotek og UH-bibliotek

Det er utan tvil eit godt samarbeid mellom folkebibliotek og UH-biblioteka, dette erfarer vi kvar dag. Det vil vere ei utfordring å få til god tilgang når det gjeld digitale media. Dette bør ikkje føre til lovregulering, men finne andre verkemiddel som t.d. felles nasjonale lisensar og statleg kompensasjon for nettoytarar i lånesamarbeidet.

Justering i formålsparagrafen

Når departementet påpeiker at formålsparagrafen bør reflektere bibliotekas formidlingsansvar, møteplassfunksjon og at brukarperspektivet må vere sentralt i utviklinga av dei digitale tenestene, må vi slutte oss heilhjarta til dette. Det er eit viktig insitament for satsing og vidare arbeid for å nå nye brukarar og gjere tenesta betre.

Organisering og drift av bibliotektenester

Det er viktig at alle kommunar skal ha eit folkebibliotek og det er bra at departementet slår dette fast. Samstundes vert det opna for at kommunen er fri til å organisere bibliotektenestene sine på den mest hensiktsmessige måten. Når lovheimlinga av rettleiande retningsliner for reglement fell bort vil det gje kommunen høve til ei gjennomgang av biblioteket sitt reglement.

Kompetansekravet i folkebibliotekloven

Det er viktig med god og rett kompetanse i alle ledd når det gjeld kommunale tenester, det er difor bra at departementet legger vekt på at alle kommunar skal ha fagutdanna biblioteksjef. Dette kompetansekravet må sjåast i samheng med lova sin formålsparagraf. Moglegheita til å utvikle biblioteket som kunnskapsålmanning, møtestad og kulturarena vert styrka gjennom god bibliotekkompetanse på leiarnivå i kommunen. Departementet har fremma to alternativ og vi støtter alternativ 1.

Fylkesbibliotek

Fylkesbiblioteket i Hordaland har vore til stor støtte og hjelp i utviklinga av biblioteksamarbeidet i Nordhordland som no rundar 20 år. Fylkesbiblioteket har ein viktig funksjon i rettleiingsarbeidet, kompetansehevingstiltak, kurs og samlingar. Det er difor viktig at fylkesbiblioteket sine funksjonar styrkjast og at kompetansen vert i brukt på best mogeleg måte. Vi støtter departementet i at fylkeskommunen har bibliotekkompetanse på leiarnivå.

Lovtekniske endringar:

Det er nemnt fleire lovtekniske endringar, som har liten effekt for kommunale bibliotek, men det er grunn til å stanse ved framlegget om å ta vekk §6 *Samarbeid med skoler*. Det er ikkje noe tilsvarande krav i opplæringslova for skulebiblioteka og det bør vere opp til kommunen å lage samarbeidsavtaler ut i frå lokale tilhøve.

ADMINISTRASJONEN - FRAMLEGG TIL VEDTAK:

1. Utval for levekår sluttar seg til vurderinga i saka og oversender uttalen til Kulturdepartementet.
2. Utval for levekår vil kome tilbake til utarbeiding av reglement for folkebiblioteket.
3. Utval for levekår vil be representantar for skulebiblioteka og folkebiblioteket utarbeide ein samarbeidsavtale basert på endringane i lov om folkebibliotek når lova er vedteke.

05.06.2012 UTVAL FOR LEVEKÅR

ULK-048/12 SAMRØYSTES VEDTAK:

1. ”Utval for levekår sluttar seg til vurderinga i saka og oversender uttalen til Kulturdepartementet.
2. Utval for levekår vil kome tilbake til utarbeiding av reglement for folkebiblioteket.
3. Utval for levekår vil be representantar for skulebiblioteka og folkebiblioteket utarbeide ein samarbeidsavtale basert på endringane i lov om folkebibliotek når lova er vedteke.”